

דפים מפנקסה של רפתנית בגליל

אן בכר, מחנכים

נובמבר 1983

ולהגן על הפיטמה - בעזרת קאטטר... עד שהרבע נפגע מדלקת עטין קשה. לרוב הפרה מסיימת בכך את "הקריירה" שלה. במשך כל השנים שלי ברפת לא ראיתי אף מקרה אחד שבו הצלחנו לטפל כראוי.

בהזדמנות זו הייתי רוצה לשאול - ולדעת - האם למישהו יש "פטנט" לטיפול מוצלח יותר במקרי "הבלוטה הקטנה" הסותמת את תעלת הפיטמה? ואגב כך: איך "גומרים" רבע, כאשר מחליטים שאי אפשר לרפא את הדלקת שבו, ורוצים להפסיק את העיסוק בו?

לתערוכת אגריטק אי אפשר לא להתייחס. ברוב התחומים לא היו בה חידושים ממשיים, אלא רק שיפורים. האכזבה האמיתית אמנם באה מהאירגון הלקוי והבלתי מוצלח של הסימפוזיון בנושא המחשבים ברפת. יכלו לדעת מראש, שמ-185 קיבוצים וממושבים רבים יבואו יותר מ-120 משתתפים, כמספר המקומות באולם הקטן. התמונה של נשים יושבות במעברים על הרצפה ושל קהל רב מחוץ לאולם, נשמרה בזכרוני יותר מאשר תוכן ההרצאות, שבחלקן הובא בהן חומר חדש ומעניין. העלבון אולי היה פחות מודגש, לולא נמצא אולם גדול וריק ממש ליד האולם הקטן והדחוס.

לימוד נושא הרפת על ידי אחת מכיתות ה' או ו', הפך אצלנו במחניים לנוהג. השנה היתה שנה מוצלחת במיוחד והנושא עורר התעניינות רבה אצל הילדים.

כל ילד "מאמץ" פרה הנמצאת בסוף תחלובתה, מלווה אותה במשך תקופת היובש

פרשת השעורה לא פסחה גם עלינו. עדרנו נפגע כמו עדרים רבים בסוף ספטמבר ובאוקטובר: ירידה בתנובת החלב של כ-1,000 ליטר ביום - מ-5,500 ל-4,500 ליטר - ורק כמחצית הכמות חזרה לאחר מכן. הופיעו שילשולים רבים, חריפים מאוד, ואיתם ירידה גופנית. חשבנו שסיימנו את הפרשה, עד שסיכמנו את התעברות חודש אוקטובר. אחרי שיעורי התעברות טובים במשך חודשי הקיץ, התברר שבאוקטובר היתה ירידה תלולה אצל הפרות: מ-40% באוגוסט-ספטמבר, היא ירדה כפי הנראה (טרם סיכמנו) לכדי 20% באוקטובר! אצל העגלות, שלא נפגעו מהשעורה, נמשכה ההתעברות כפי שהיתה, בכ-70 עד 80%.

יש אולי מי שחשב שזו ירידה עונתית שבאה באחור השנה, עקב הקיץ הגוץ יחסית, קיץ ללא לחות גבוהה. אך ללא ספק, העדר היה במצב גופני טוב, עם תנובת חלב גבוהה, עד למשבר בסוף ספטמבר. כרגיל בענייני פוריות, קשה להצביע על הגורם (היחיד?) שהשפיע, לטוב או לרע, אך בוודאי השפיעו השילשולים ומצבן הגופני הירוד של הפרות על ההתעברות בחודש אוקטובר.

"בלוטה קטנה" בתעלת החלב של הפיטמה מטרידה אותנו מדי פעם. זוהי אחת הבעיות הקטנות, שטרם מצאנו צורה מתאימה לטפל בה. לאט לאט הפרה נעשית קשה יותר לחליבה, עד שלא ניתן לחלוב אותה כלל. אז מזמינים את הרופא שפותח את התעלה, ממשיכים לחלוב -

וההמלטה וגם נותן שם לעגלה (או לעגל). הרפתנים מעבירים שיעורים בכיתה, כל רפתן בנושא שהוא עוסק בו. הילדים מבקרים ברפת פעם, פעמיים בשבוע. לפי התור הם אף נילוויים אל חולב הלילה. כמובן שהלימוד מסוכס במסיבה "חלבית" חגיגית. הילדים לומדים – והרפתנים נהנים.

ספרו של אוריאל לוי על תולדות הענף הגיע לכך, שחוברת "משק הבקר והחלב" נוחה מאוד להכנסה לתיק לשם קריאה בנסיעות?

טילוף בשיטת "עשה זאת בעצמך"

בעקבות הטיפול המרוכז בידי ההתאחדות, למען הסדרת ענייני הטילוף במשקים, התקבלו במערכת "משק הבקר והחלב" כמה כתבות קצרות, ממבקיעים, מאילת השחר ומאביגדור, ובהן מספרים אנשי המקום, איך הם פתרו את בעיותיהם בנידון.

בכתבות קצרות אלו יש ללא ספק עניין רב לבוקרים במשקים אחרים, ותרומה חשובה לפתרון הבעיה המעסיקה חברים רבים. יש להניח שגם משקים אחרים מצאו פתרון "עצמי". "משק הבקר והחלב" ישמח לפרסם כתבות – ותמונות – נוספות ממשקים שפתרו בעצמם את בעיות הטילוף.

העורך

במבקיעים

ליאור קיסרי

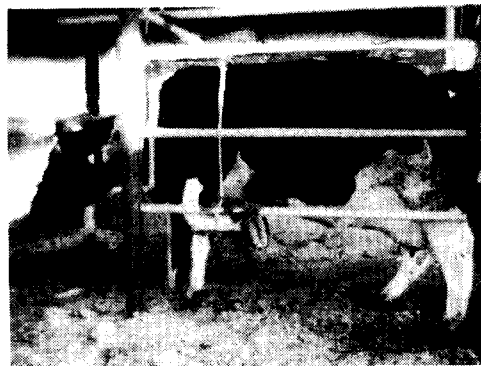
מתקן לטילוף פרות, שראיתי במושב תקומה, ועוד מתקנים שונים שראיתי בעבר, – במציאות ובספרות – שימשו כבסיס לבניית מתקן הטילוף אצלנו. העקרונות שהנחו אותנו, הם:

- האפשרות לראות ולבדוק את הטלפיים לפני הטילוף, כשהפרה נמצאת בעמידה, וכן

במסגרת מספר ימים של לימוד נפגשו בוקרים מ"משקי הדרום" עם שני חברים המטלפים את פרותיהם בעצמם: משה מיקום ופלאש מרישפון. הסתבר לי שהשד אינו נורא כל כך. לכן החלטנו, צוות הרפת במבקיעים, שבסדר גודל של עדר הקיים אצלנו נוכל לפתור את בעיות הטילוף בעבודה עצמית.

כך מרימים רגל אחורית

עמדת הטילוף במבקיעים, רגל קדמית מורמת וקשורה